

Dosarul nr. 2r-68/19

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Central (judecător Cr. Prisacari)

Instanța de recurs: Curtea de Apel Bălți (judecători St. Procopciuc, El. Grumeza și N. Chircu)

Instanța de revizuire: Curtea de Apel Bălți (judecători St. Procopciuc, El. Grumeza și N. Chircu)

DECIZIE

30 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Nina Vascan

examinând recursul declarat de Octavian Gladiniuc,
în cauza civilă la cererea depusă de Octavian Gladiniuc împotriva lui Andrei Surelu, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Marcela Bordeianu, cu privire la anularea încheierilor executorului judecătoresc,
împotriva încheierii din 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Octavian Gladiniuc împotriva deciziei din 18 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 08 decembrie 2017, Octavian Gladiniuc a depus cerere de contestare a încheierii executorului judecătoresc Marcela Bordeianu nr. 112-106r/17 din 27 noiembrie 2017 privind calcularea dobânzii de întârziere a executării.

În motivarea acțiunii, reclamantul Octavian Gladiniuc a indicat că la 26 noiembrie 2010, a fost emis titlul executoriu privind încasarea din contul său, în beneficiul lui Andrei Surelu, a datoriei în sumă de 16 048 lei.

Reclamantul a relatat că la început nu era încadrat în câmpul muncii și nu era în stare să achite datoria în sumă de 16 048 lei, iar în anii 2013-2014, prin intermediul BC „Moldindconbank SA”, i-a achitat lui Andrei Surelu o parte din datorie.

Reclamantul a specificat că nu i s-a comunicat cum și de ce executorul judecătoresc Marcela Bordeianu a dispus încasarea din contul său a dobânzii de întârziere în sumă de 10 607, 47 lei.

Reclamantul a mai afirmat că după perioada anilor 2013-2014, a început să lucreze și a stins integral datoria față de Andrei Surelu.

Reclamantul a notat că nu era căsătorit la data emiterii titlului executoriu, iar

acum are familie, inclusiv un copil minor.

La 27 decembrie 2017, reclamantul Octavian Gladiniuc a depus cerere suplimentară de contestare a actelor executorului judecătoresc Marcela Bordeianu, solicitând și anularea încheierii executorului judecătoresc Marcela Bordeianu nr. 112-106r/17 din 19 decembrie 2017 privind reținerea a câte 22% din salariul și alte venituri primite de Octavian Gladiniuc până la achitarea sumei de 11 668, 21 lei, compuse din dobânda de întârziere în sumă de 10 607, 47 lei și onorariul executorului judecătoresc în sumă de 1 060, 74 lei (f.d. 14-15; 13).

În motivarea cererii suplimentare, reclamantul Octavian Gladiniuc a declarat că la 22 decembrie 2017, a aflat prin intermediul contabilității Inspectoratului de Poliție Edineț, unde activează în prezent, despre existența încheierii executorului judecătoresc Marcela Bordeianu din 19 decembrie 2017.

Reclamantul a invocat că potrivit cu art. 24 alin. (1) din Codul de executare, la cererea creditorului, executorul judecătoresc este în drept să calculeze și să încaseze dobânzile, penalitățile și alte sume rezultate din întârzierea executării, în funcție de rata inflației și în conformitate cu art. 619 din Codul civil, iar cererea privind calcularea sumelor rezultate din întârzierea executării poate fi depusă doar executorului judecătoresc ce deține documentul executoriu, prin care se stabilește obligația principală până la stingerea acesteia.

La fel, reclamantul a subliniat că în conformitate cu art. 24 alin. (2) din Codul de executare, încheierea executorului judecătoresc se emite, în condițiile alin. (1) al prezentului articol, doar la momentul încasării/executării sumei obligației principale.

Astfel, reclamantul a susținut că executorul judecătoresc Marcela Bordeianu a încălcat prevederile enunțate ale Codului de executare, or dobânda de întârziere a fost calculată pentru perioada 27 octombrie 2011 – 02 martie 2015, când titlul executoriu a fost deja executat, iar încheierea executorului judecătoresc Marcela Bordeianu privind calcularea dobânzii de întârziere a executării a fost emisă la 27 noiembrie 2017, adică nu la momentul încasării/executării sumei de 16 048 lei.

În aceste împrejurări, reclamantul a precizat că art. 24 din Codul de executare a fost modificat prin Legea nr. 191 din 23 septembrie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, care a intrat în vigoare la data de 28 aprilie 2017.

Prin încheierea din 28 februarie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, acțiunea înaintată de Octavian Gladiniuc a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d. 37).

La 15 martie 2018, Octavian Gladiniuc, reprezentat de avocatul Nicolae Baban, a declarat recurs împotriva încheierii din 28 februarie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Central (f.d. 42-43).

În motivarea recursului, recurentul Octavian Gladiniuc, reprezentat de avocatul Nicolae Baban, a indicat că prima instanță a emis o soluție contradictorie, or aceasta eronat a interpretat art. 24 alin. (2) din Codul de executare.

În context, recurentul a menționat că însuși creditorul Andrei Surelu a confirmat în ședința de judecată că a depus cererea privind calcularea dobânzii de întârziere a executării după ce a primit ultima tranșă din suma de 16 048 lei, pe

care i-o datora recurentul.

Astfel, recurentul a reliefat că datoria a fost stinsă integral până la 24 noiembrie 2017, iar încheierea executorului judecătoresc Marcela Bordeianu privind calcularea dobânzii de întârziere a executării a fost emisă la data de 27 noiembrie 2017.

Recurentul a invocat că prima instanță greșit a făcut trimitere la Recomandarea Curții Supreme de Justiție nr. 75 din 17 aprilie 2015 cu privire la modul de aplicare a art. 24 din Codul de executare, deoarece art. 24 din Codul de executare a fost modificat prin Legea nr. 191 din 23 septembrie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

În continuare, recurentul a notat că este neîntemeiată și încheierea executorului judecătoresc Marcela Bordeianu din 19 decembrie 2017, deoarece aceasta a fost emisă după contestarea încheierii executorului judecătoresc Marcela Bordeianu din 27 noiembrie 2017.

La 04 aprilie 2018, Octavian Gladiniuc a declarat recurs suplimentar împotriva încheierii din 28 februarie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Central (f.d. 50-51).

În motivarea recursului suplimentar, recurentul Octavian Gladiniuc a evidențiat că la materialele dosarului nu se află cererea creditorului Andrei Surelu privind calcularea dobânzii de întârziere a executării.

Recurentul a mai indicat că după ce a luat cunoștință de dosarul de executare, a constatat că executorul judecătoresc Marcela Bordeianu a indus în eroare prima instanță, or aceasta a declarat că datoria a fost stinsă integral la 24 noiembrie 2017, deși în dosarul de executare se află ordinul de încasare a numerarului nr. 35 din 23 noiembrie 2017, prin care se confirmă că la 23 noiembrie 2017, recurentul a achitat ultima tranșă din datorie, și anume suma de 823, 1 lei.

În continuare, recurentul a susținut că deși încheierea executorului judecătoresc este document executoriu, după cum stipulează art. 11 lit. h) din Codul de executare, aceasta nu poate fi și titlu executoriu, or acesta se eliberează doar de către instanța de judecată.

Recurentul a evidențiat că prima instanță s-a bazat pe modul de calculare a dobânzii de întârziere.

Prin decizia din 18 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți, a fost admis recursul declarat de Octavian Gladiniuc, reprezentat de avocatul Nicolae Baban (f.d. 58-62). S-a casat integral încheierea din 28 februarie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, și s-a emis o soluție nouă, prin care cererea înaintată de Octavian Gladiniuc privind anularea încheierii executorului judecătoresc Marcela Bordeianu nr. 112-106r/17 din 27 noiembrie 2017, a fost respinsă ca tardivă și cererea înaintată de Octavian Gladiniuc privind anularea încheierii executorului judecătoresc Marcela Bordeianu nr. 112-106r/17 din 19 decembrie 2017, a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 26 octombrie 2018, Octavian Gladiniuc a depus, prin intermediul oficiului poștal, cerere de revizuire împotriva deciziei din 18 aprilie 2018 a Curții

de Apel Bălți, solicitând casarea acesteia (f.d. 65-66; 72).

În motivarea revizuirii, revizuiantul Octavian Gladiniuc a invocat temeiul prevăzut la art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă.

În particular, revizuiantul a afirmat că la 04 decembrie 2018, prezentându-se la oficiul poștal Edineț, a recepționat încheierea executorului judecătoresc Marcela Bordeianu nr. 112-106r/17 din 27 noiembrie 2017, care i-a fost expediată la 29 noiembrie 2017.

În susținerea argumentelor respective, revizuiantul a anexat fișa de însoțire nr. 112-796 din 29 noiembrie 2017 a încheierii nominalizate, plicul în care se conținea această încheiere și extrasul din programul de evidență a scrisorilor recomandate ale ÎS „Poșta Moldovei”.

Astfel, revizuiantul a considerat că termenul de 10 zile de contestare a încheierii executorului judecătoresc din 27 noiembrie 2017 privind calcularea dobânzii de întârziere a executării, prevăzut la art. 24 alin. (2) din Codul de executare, a curs din data comunicării încheierii, și nu din data emiterii acesteia, după cum greșit a reținut instanța de recurs.

Revizuiantul a menționat că prin aceea că instanța de recurs a considerat că termenul de contestare a încheierii executorului judecătoresc Marcela Bordeianu nr. 112-106r/17 din 27 noiembrie 2017, a curs din data emiterii acesteia, și nu din data de 04 decembrie 2018, la care a recepționat încheierea respectivă, i s-a îngrădit accesul liber la justiție.

Totodată, revizuiantul a indicat că interpretarea instanței de recurs contravine art. 272 alin. (1) din Codul civil.

Prin încheierea din 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Octavian Gladiniuc (f.d. 81-84).

La 28 decembrie 2018, Octavian Gladiniuc a depus, prin intermediul oficiului poștal, recurs împotriva încheierii din 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a contestației (f.d. 86-87; 88).

În motivarea recursului, recurentul Octavian Gladiniuc a evidențiat că instanța de revizuire eronat a constatat că nu au fost prezentate probe ce ar confirma incidența temeiului stipulat la art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă.

Aici, recurentul a susținut că nici la judecarea cauzei în prima instanță, nici în instanța de recurs, nu a cunoscut data exactă a recepționării încheierii executorului judecătoresc Marcela Bordeianu nr. 112-106r/17 din 27 noiembrie 2017.

Recurentul a notat că a prezentat instanței de revizuire extrasul din programul de evidență a scrisorilor recomandate ale ÎS „Poșta Moldovei”, care confirmă că la 04 decembrie 2017 a recepționat încheierea nominalizată, și că, respectiv, s-a adresat în termen în instanța de judecată.

Cu titlu subsidiar, recurentul a relevat că nu a fost citat pentru ședința de judecată a instanței de revizuire din 20 noiembrie 2018, când a fost emisă încheierea recurată, deși prin încheierea din 07 noiembrie 2018, instanța de

revizuire a dispus notificarea părților și altor participanți la proces despre examinarea cererii de revizuire.

Astfel, recurentul nu este de acord cu argumentul instanței de revizuire precum că participanții la proces nu s-au prezentat în ședința de judecată din motive necunoscute, procedura de citare nefiind respectată.

La 14 ianuarie 2019, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților Andrei Surelu și executorul judecătoresc Marcela Bordeianu copia cererii de recurs depuse de Octavian Gladiniuc (f.d. 90).

Intimații Andrei Surelu și executorul judecătoresc Marcela Bordeianu nu au depus referințe la recursul declarat de Octavian Gladiniuc.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

După cum rezultă din actele cauzei, și anume din fișa de însoțire nr. 25468 din 13 decembrie 2018, Curtea de Apel Bălți a expediat copia încheierii contestate în adresa lui Octavian Gladiniuc la data de 13 decembrie 2018 (f.d. 85). Totuși, probe ce ar confirma recepționarea încheierii contestate de către recurentul Octavian Gladiniuc la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul Octavian Gladiniuc, care a declarat recursul la 28 decembrie 2018, s-a conformat prevederilor legale, încadrându-se în termenul de declarare a recursului, prevăzut la art. 425 din Codul de procedură civilă.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Octavian Gladiniuc urmează a fi respins și a menține încheierea din 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, din următoarele raționamente.

Conform art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Potrivit art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În speță, legalitatea încheierii din 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți vizează respectarea de către instanța de revizuire a normelor procesuale la emiterea încheierii atacate.

Art. 452 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă prevede că dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a instanței de apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces, iar dacă instanța care examinează cererea de revizuire consideră necesară prezența participanților la proces, aceasta dispune înștiințarea lor.

Colegiul observă că prin încheierea din 07 noiembrie 2018 a Curții de Apel, Bălți, instanța de revizuire a dispus înștiințarea participanților la proces despre examinarea în ședință de judecată publică a cererii de revizuire depuse de Octavian

Gladiniuc împotriva deciziei din 18 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți (f.d. 77).

Astfel, instanța de revizuire a considerat, în temeiul art. 452 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă, că este necesară prezența participanților la proces la examinarea cererii de revizuire depuse de Octavian Gladiniuc împotriva deciziei din 18 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți, însă, după cum rezultă din procesul-verbal al instanței de revizuire din 20 noiembrie 2018, participanții la proces nu s-au prezentat (f.d. 79-80).

În conformitate cu art. 452 alin. (3) din Codul de procedură civilă, participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței, neprezentarea lor însă nu împiedică examinarea cererii de revizuire.

În condițiile în care instanța de revizuire a considerat că este necesară prezența participanților la proces la examinarea cererii de revizuire depuse de Octavian Gladiniuc împotriva deciziei din 18 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți, iar participanții la proces, cărora le-a fost comunicat locul, data și ora ședinței, nu s-au prezentat, instanța de revizuire corect a conchis că neprezentarea lor nu împiedică examinarea cererii de revizuire.

Drept urmare, este declarativ argumentul recurentului privind încălcarea de către instanța de revizuire a prevederilor legale ce guvernează înștiințarea judiciară a participanților la proces la examinarea cererii de revizuire.

În continuare, Colegiul subliniază că revizuirea este o cale de atac de retractare a hotărârii, și nu de reformare. În cadrul revizuirii nu se verifică legalitatea și temeinicia hotărârilor adoptate, ci în baza unor temeuri strict prevăzute de lege are loc redeschiderea procesului în vederea corectării unei erori judiciare ce rezultă din circumstanțe necunoscute instanței la momentul judecării cauzei.

În speță, revizuiantul Octavian Gladiniuc a invocat temeiul prevăzut la art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă.

Conform art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

După cum a indicat revizuiantul Octavian Gladiniuc, termenul de 10 zile de contestare a încheierii executorului judecătoresc privind calcularea dobânzii de întârziere a executării, prevăzut la art. 24 alin. (2) din Codul de executare, a curs din data comunicării încheierii, și nu din data emiterii acesteia, după cum greșit a reținut instanța de recurs. Astfel, revizuiantul Octavian Gladiniuc a menționat că prin aceea că instanța de recurs a considerat că termenul de contestare a încheierii executorului judecătoresc Marcela Bordeianu nr. 112-106r/17 din 27 noiembrie 2017, a curs din data emiterii acesteia, și nu din data de 04 decembrie 2018, la care a recepționat încheierea respectivă, i s-a îngrădit accesul liber la justiție.

În susținerea argumentelor privind recepționarea anume la data de 04 decembrie 2018 a încheierii executorului judecătoresc Marcela Bordeianu nr.

112-106r/17 din 27 noiembrie 2017, revizuiantul Octavian Gladiniuc a prezentat instanței de revizuire fișa de însoțire nr. 112-796 din 29 noiembrie 2017 a încheierii nominalizate, plicul în care se conținea această încheiere și extrasul din programul de evidență a scrisorilor recomandate ale ÎS „Poșta Moldovei”.

Aici, Colegiul notează că în esență, revizuiantul Octavian Gladiniuc a criticat interpretarea de către instanța de recurs a art. 24 alin. (2) din Codul de executare și a afirmat că în cazul în care instanța de recurs ar fi cunoscut despre data la care a recepționat încheierea executorului judecătoresc Marcela Bordeianu nr. 112-106r/17 din 27 noiembrie 2017, aceasta nu ar fi concluzionat despre tardivitatea cererii de contestare a acestei încheieri.

În această privință, Colegiul relevă că revizuiantul Octavian Gladiniuc nu a demonstrat că data recepționării încheierii executorului judecătoresc Marcela Bordeianu nr. 112-106r/17 din 27 noiembrie 2017, este o circumstanță sau faptă esențială a cauzei care nu a fost și nu i-a putut fi cunoscută, precum și că acesta a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

Or, revizuiantul Octavian Gladiniuc a indicat, drept temei de revizuire, recepționarea la 04 decembrie 2017 a încheierii executorului judecătoresc Marcela Bordeianu nr. 112-106r/17 din 27 noiembrie 2017, fapt ce nu putea în mod evident să nu-l cunoască.

Mai mult, chiar dacă la judecarea anterioară a cauzei, revizuiantul Octavian Gladiniuc ar fi demonstrat că anume la 04 decembrie 2018 a recepționat încheierea executorului judecătoresc Marcela Bordeianu nr. 112-106r/17 din 27 noiembrie 2017, instanța de recurs ar fi ajuns la concluzia privind tardivitatea acțiunii în contestare a acestei încheierii.

Or, Colegiul relevă că potrivit art. 24 alin. (2) din Codul de executare, încheierea privind calcularea dobânzii de întârziere a executării se contestă în instanța de judecată în termen de 10 zile de la data emiterii, și nu de la data comunicării acesteia.

La fel, înaintând cererea de contestare a încheierii executorului judecătoresc Marcela Bordeianu nr. 112-106r/17 din 27 noiembrie 2017, Octavian Gladiniuc era în drept, în temeiul, art. 116 alin. (1) din Codul de procedură civilă, să solicite repunerea în termenul de înaintare a cererii nominalizate, solicitare pe care nu a formulat-o în contestația inițială și nici în contestația suplimentară.

După cum a indicat și instanța de revizuire, admiterea cererii de revizuire, în asemenea împrejurări, ar contraveni principiului securității raporturilor juridice și ar constitui o violare a art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul reiterează constatarea de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului a faptului că securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului autorității lucrului judecat, potrivit căruia nicio parte nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri definitive și obligatorii întru obținerea unei reexaminări și unei noi soluții în cauză. (cauza E. și D. Duca contra Moldovei, hotărârea din 03 martie 2009). Astfel, competența de revizuire a instanțelor superioare ar trebui să fie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și

omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu ar trebui apreciată ca un recurs deghizat.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de Octavian Gladiniuc urmează a fi respins și a menține încheierea din 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Octavian Gladiniuc.

Se menține încheierea din 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă la cererea depusă de Octavian Gladiniuc împotriva lui Andrei Surelu, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Marcela Bordeianu, cu privire la anularea încheierilor executorului judecătoresc.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan